

PRVA KONFERENCIJA IKT U ENERGETSKOM SEKTORU IKTES 2026

STRUČNI ZAKLJUČCI KONFERENCIJE

26.03.2026.

DIGITALIZACIJA

- 1 Digitalizacija u energetske sektoru mora se posmatrati kao strateška transformacija poslovnih procesa, a ne samo kao tehnička informatizacija postojećih aktivnosti. Fokus treba biti na automatizaciji, standardizaciji, integraciji i boljoj podršci odlučivanju.
- 2 Jasno modelirani i strukturirani poslovni procesi predstavljaju osnovu uspješne digitalizacije. Uređeni procesni tokovi olakšavaju razvoj poslovnih rješenja, automatizaciju i dugoročnu održivost informacionog sistema.

INTERNI RAZVOJ SOFTVERA

- 3 Interni razvoj softvera predstavlja važan strateški kapacitet elektroenergetskih kompanija, posebno u složenim i regulatorno uslovljenim sistemima. Njegova efikasnost zavisi od ulaganja u stručni kadar, razvojnu infrastrukturu, metodološke okvire i dugoročno planiranje arhitekture sistema
- 4 Specijalizirani interno razvijeni alati imaju važnu ulogu u tehničkim analizama i operativnoj podršci elektroenergetskom sistemu. Njihova integracija sa postojećim poslovnim i GIS okruženjem omogućava bolji nadzor, analizu mrežnih prilika i širu dostupnost funkcionalnosti bez dodatnog aplikativnog licenciranja.
- 5 Interni razvoj softvera u odnosu na druge načine dolaska do željenog softvera ima najveći potencijal za prilagođavanje poslovnim procesima kompanije i brzo reagovanje na promjene zbog visokog stepena poznavanja internih procesa i praksi rada.

JAČANJE STRUČNIH KAPACITETA I SEKTORSKE SARADNJE

- 6 Kontinuirano ulaganje u razvoj stručnih kadrova predstavlja preduslov stabilnog i dugoročno održivog informacionog sistema. Nedostatak kvalifikovanih ljudi usporava razvoj, povećava zavisnost od eksternih dobavljača i otežava odgovor na rastuće poslovne i sigurnosne zahtjeve.
- 7 Potrebna je snažnija saradnja unutar energetske sektora u oblastima cyber sigurnosti, zaštite kritične IT/OT infrastrukture i razmjene iskustava o incidentima i prijetnjama. Na sve složenije prijetnje nije moguće odgovoriti izolovano, nego kroz zajedničke kapacitete i koordiniran pristup.
- 8 Kao praktična mjera za unapređenje sektorske saradnje preporučuje se razmatranje korištenja MISP platforme za praćenje informacija o prijetnjama u energetske sektoru. Takav pristup može omogućiti strukturisanu razmjenu indikatora kompromitacije, tehničkih upozorenja i obrazaca napada između energetske kompanija i relevantnih institucija.

ZAŠTITA KRITIČNE IKT INFRASTRUKTURE

- 9 Zaštita IT/OT sistema treba da se zasniva na unaprijed definisanim procedurama, mrežnoj segmentaciji, boljoj vidljivosti imovine i jačanju kapaciteta za otkrivanje i odgovor na incidente. Posebno je važno uspostaviti dosljedne prakse u upravljanju sigurnosnim incidentima.
- 10 OT sigurnost mora biti tretirana kao prioritet upravljačkog nivoa, a ne samo kao tehničko pitanje operativnih timova. U energetske sektoru dostupnost sistema, rad u realnom vremenu i fizička

PRVA KONFERENCIJA IKT U ENERGETSKOM SEKTORU IKTES 2026

sigurnost imaju poseban značaj. Ulaganja u cyber sigurnost treba posmatrati kao investiciju u kontinuitet poslovanja, smanjenje rizika i otpornost sistema, a ne samo kao trošak.

UVEZIVANJE FNE U SDNiU

11

Uvezivanje fotonaponskih elektrana u sistem daljinskog nadzora i upravljanja postaje sve značajniji tehnički i organizacioni izazov. Sa rastom broja proizvođača potrebno je unaprijediti provjeru njihove tehničke pripremljenosti za uvezivanje, te prilagoditi tehnička uputstva, preporuke i proceduralni okvir novim trendovima i potrebama mreže.

12

Pouzdanost IKT uvezivanje distribuiranih izvora postaje važan uslov za stabilno vođenje sistema i efikasno upravljanje mrežom. Bez kvalitetnog nadzora, razmjene podataka i jasnih tehničkih pravila biće sve teže održavati pregled nad stanjem sistema i pravovremeno reagovati na poremećaje.